

Sygn. akt I NKRS 67/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący)

SSN Leszek Bosek

SSN Adam Redzik (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania A. S.-C.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 11 marca 2021 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na jedno
spośród dwudziestu dwóch stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie
Okręgowym w K., ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 274,
z udziałem M. W.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 30 marca 2022 r.,

**uchyla zaskarżoną uchwałę i przekazuje sprawę Krajowej
Radzie Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia.**

UZASADNIENIE

I.

I.1. A. S.-C. (dalej: Skarżąca) pismem z 9 kwietnia 2021 r. wniosła odwołanie od
uchwały Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: KRS lub Rada) nr [...] z dnia 11 marca
2021 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na

jedno spośród dwudziestu dwóch stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K., ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 274, zaskarżając tę uchwałę w całości. Powołując się na art. 398³ § 1 pkt 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 269, dalej: u.KRS) przedstawiła zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na wynik sprawy tj.

a) art. 33 ust. 1 u.KRS w zw. z § 9 ust. 1, 2, 3 i 4 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa poprzez nierzetelne ustne przedstawienie kandydatur Skarżącej oraz M. W. na posiedzeniu Krajowej Rady Sądownictwa, w szczególności wbrew powinności oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej poprzez bagatelizowanie negatywnych aspektów oceny M. W. i braku reakcji przewodniczącego posiedzenia na zaistniałą sytuację, co miało wpływ na ostateczną decyzję Rady poprzez uzyskanie przez jej członków fałszywego wrażenia jakoby Skarżąca miała niższe kwalifikacje niż kontrkandydat, mimo że wniosek taki był rażąco sprzeczny z materiałami zebranymi w toku postępowania;

b) art. 33 ust. 1 i art. 37 ust. 1 u.KRS poprzez dokonanie oceny kandydatury Skarżącej oraz drugiego kandydata M. W. bez wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z prawem, dowolny oraz sprzeczny ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji Skarżącej i konkurującego z nią kandydata, z przekroczeniem zasady swobodnej oceny materiałów (w szczególności pominięcie przy rozpatrywaniu poszczególnych kryteriów oceny kandydatki stażu pracy kandydatki, pełnienia przez nią funkcji łącznie z czynnościami orzeczniczymi, delegowania Skarżącej do orzekania w sądzie okręgowym, a w stosunku do kontrkandydata z pominięciem faktu, że kandydat ten otrzymał oceny kwalifikacyjne negatywne); brak określenia i rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o jasne i jednakowe dla wszystkich

osób uczestniczących w konkursie kryteria oceny kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, w szczególności poprzez:

- zastosowanie innych kryteriów do oceny Skarżącej i M. W. niż do oceny pozostałych 21 kandydatów, mimo że kandydatury te nie były równe w przyjętych uprzednio przez Radę kryteriach i nie było konieczności zastosowania innych, dodatkowych kryteriów niż tych zastosowanych do pozostałych kandydatów;
- przyjęcie do oceny znacznie dłuższego okresu do oceny Skarżącej i M. W. niż do oceny pozostałych 21 kandydatów, w tym poprzez żądanie dodatkowych ocen kwalifikacyjnych - na skutek czego kandydaci byli oceniani np. ze znacznie większej liczby spraw niż pozostali kandydaci i z materiałów obejmujących okres, za który pozostali kandydaci startujący w tym samym konkursie nie byli oceniani;
- brak porównania i omówienia ocenianych kandydatur w oparciu o jednolite dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria ustawowe, a także niezastosowanie części ustawowych kryteriów oceny kandydatur; niewskazanie precyzyjnych kryteriów, jakimi kierowano się przy wyborze kandydata M. W. i Skarżącej; oparcie uchwały na wybiórczych (niepełnych) ustaleniach faktycznych, mimo dostępu do nich w oparciu o posiadany materiał dowodowy; podjęcia uchwały mimo niewykorzystania wszelkich przewidzianych prawem możliwości służących dokonaniu oceny według jednolitych kryteriów, kandydatur wszystkich osób uczestniczących w konkursie oraz wyjaśnieniu istniejących w sprawie rozbieżności i wątpliwości, co skutkowało wydaniem uchwały o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: Prezydent RP) wniosku o powołanie na stanowisko M. W., a nieprzedstawieniu wniosku Skarżącej;

c) art. 42 ust. 1 u.KRS poprzez sporządzenie uzasadnienia zaskarżonej uchwały w sposób uniemożliwiający poznanie motywów jej podjęcia (co Rada wprost przyznała powołując w końcowej części uzasadnienia zaskarżonej uchwały, że stanowiska nie sposób jednoznacznie opisać i uzasadnić), co utrudnia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których Rada uznała, że kandydatura Skarżącej jest gorsza od kandydatury M. W., brak zastosowania jednolitych kryteriów w tym samym konkursie poprzez brak porównania i omówienia ocenianych kandydatur (także już prawomocnie rozstrzygniętych, ale rozpatrywanych w ramach tego samego konkursu) w oparciu o jednolite dla

wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria ustawowe, niewskazanie precyzyjnych kryteriów, jakimi kierowano się przy wyborze kandydatów rekomendowanych, a następnie przedstawionych Prezydentowi RP i kandydatury Skarżącej; oparcie uchwały na wybiórczych (niepełnych) ustaleniach faktycznych, mimo dostępu do nich w oparciu o posiadany materiał dowodowy;

d) art. 398²⁰ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 i art. 42 ust. 1 u.KRS poprzez pominięcie, że Rada po uchyleniu jej uchwały przez Sąd Najwyższy jest związana wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy, a w konsekwencji odejście przez KRS od wykładni wyrażonej w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 2020 r. (sygn. I NO 156/19), zgodnie z którą:

1. „stabilność orzecznictwa jest istotnym kryterium oceny jakości merytorycznej pracy sędziego”, a „jakość orzecznictwa powinna mieć pierwszorzędne znaczenie” i postawienie innych kryteriów jako mających znaczenie kluczowe dla rekomendacji M. W.;

2. „treść uzasadnienia stanowi obok ustawowych kryteriów oceny kandydatów na sędziów gwarancję poszanowania konstytucyjnego prawa równego dostępu do służby publicznej”, a zamiast tego przyjęcie, że motywację Rady trudno jest przedstawić w formie uzasadnienia, a uzasadnienie nie musi stanowić opisu i oceny argumentacji Rady;

e) art. 398²⁰ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS poprzez pominięcie, że KRS po uchyleniu jej uchwały przez Sąd Najwyższy jest związany wykładnią prawa dokonaną przez Sąd Najwyższy, a w konsekwencji odejście przez KRS od wykładni wyrażonej w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 2020 r. (sygn. I NO 156/19), dotyczącej naruszenia prawa materialnego w postaci:

– art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji poprzez ponowną błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie tj. brak dokonania oceny wszystkich kandydatów tego samego konkursu na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w szczególności poprzez przyjęcie do oceny kwalifikacji Skarżącej i M. W. kryteriów innych niż w stosunku do pozostałych kandydatów, przyjęcia innej

wagi tych kryteriów w stosunku do obu wymienionych kandydatów niż do kandydatów pozostałych, przyjęcia szerszego okresu czasowego oraz zakresu materiałów (w szczególności dodatkowych ocen kwalifikacyjnych) do oceny obu kandydatów niż dla pozostałych kandydatów tego samego konkursu w sytuacji gdy - co przesądził Sąd Najwyższy - kandydatury Skarżącej i M. W. oraz pozostałych sędziów startujących w tym samym konkursie nie były równorzędne, a we wszystkich kryteriach kandydatura Skarżącej spełnia wymagania „z nadstatkiem”, w związku z czym nie było konieczności sięgania do dodatkowych kryteriów i okresów pracy w stosunku do pozostałych kandydatów, w wyniku czego Prezydentowi RP przedstawiono wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w K. M. W., a nie wniosek Skarżącej;

Powołując art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS skarżąca zarzuciła również naruszenie prawa materialnego w postaci:

- art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie tj. brak dokonania oceny tych kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej;

- art. 45 ust. 1 Konstytucji poprzez bezzasadne przyjęcie, że KRS może przedstawić Prezydentowi RP wnioski tylko tylu kandydatów, ile jest wolnych miejsc sędziowskich, co skutkowało nieprzedstawieniem wniosku Skarżącej.

Wskazując na powyższe zarzuty Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, alternatywnie o zmianę zaskarżonej uchwały poprzez nieprzedstawienie Prezydentowi RP wniosku o powołanie M. W. do pełnienia urzędu na jedno spośród dwudziestu dwóch stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K., a zamiast tego przedstawienie wniosku o powołanie do pełnienia tego urzędu Skarżącej.

I.2. W piśmie z 28 kwietnia 2021 r. KRS złożyła odpowiedź na odwołanie, wnosząc o oddalenie go w całości jako pozbawionego uzasadnionych podstaw.

Uzasadniając twierdzenie o bezzasadności zarzutów podniesionych w odwołaniu Rada wskazała, że przy ocenie kandydatów na jedno spośród dwudziestu dwóch stanowisk sędziego sądu okręgowego w K. zastosowała reguły oraz kryteria jednolite i obiektywne, odpowiadające zasadom równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa, urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. KRS stwierdziła, że zaskarżona uchwała zawiera uzasadnienie, w którym nie tylko wskazano kryteria, którymi kierowała się Rada przy wyborze najlepszego kandydata, ale także obszernie wykazano dlaczego kandydatura M. W. wypełnia je w najwyższym stopniu. KRS zaznaczyła, że procedura konkursowa została przeprowadzona zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, a kandydaci zostali ocenieni przy zastosowaniu kryteriów ustawowych. Podstawą oceny były między innymi dotychczasowe doświadczenie zawodowe kandydatów, uzyskane oceny kwalifikacji i wyjaśnienia poczynione przez M. W. w tym zakresie, podnoszenie kwalifikacji przez ukończenie studiów podyplomowych lub szkoleń. KRS wskazała też, że nie jest wiążące stanowisko zespołu członków KRS (dalej: Zespół), który rekomendował kandydaturę Skarżącej. Rada przytoczyła również orzecznictwo zgodnie z którym nie jest możliwe jednoznaczne ustalenie intencji głosujących członków organu kolegialnego i sporządzenie uzasadnienia odzwierciedlającego argumenty i motywy podjętego rozstrzygnięcia. Rada podkreśliła ponadto, że ma prawo do własnej oceny kandydatów, wynikające z konstytucyjnej roli tego organu.

I.3. Pismem z 29 maja 2021 r. stanowisko w sprawie odwołania Skarżącej zajął sędzia M. W. W., wnioskując o oddalenie odwołania.

II.

II.1. 7 maja 2019 r. Krajowa Rada Sądownictwa wydała uchwałę nr [...] w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na dwadzieścia dwa stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K. ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 roku pod poz. 274. Rada przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie dwudziestu dwóch osób, w tym M. W.. A. S.-C. znalazła się wśród kandydatów nieobjętych takim wnioskiem i była

jedną z osób, które od powyższej uchwały wniosły odwołania do Sądu Najwyższego.

II.2. Wyrokiem z 1 lipca 2020 r. (sygn. I NO 156/19) Sąd Najwyższy uchylił zaskarżoną uchwałę w stosunku do M. W. i w stosunku do A. S.-C. i w tym zakresie przekazał sprawę KRS do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu stwierdził między innymi, że uzasadnienie zaskarżonej uchwały nie pozwala na jednoznaczne i precyzyjne ustalenie, jakimi względami kierowała się Rada dokonując wyboru określonych kandydatów. Sąd Najwyższy wskazał, że M. W. uzyskał negatywną ocenę kwalifikacji sędziego, sporządzoną przez wizytatora ds. cywilnych. W opinii tej stwierdzono między innymi, że kandydat spełnia wymagania formalne, uprawniające do ubiegania się o stanowisko sędziego sądu okręgowego i osiągnął bardzo dobre wyniki ilościowe, załatwiając w okresie objętym oceną więcej spraw niż sędziowie w wydziale, jednak przy stabilności orzecznictwa, która wynosiła 33,7% i była blisko dwukrotnie niższa niż średnia wydziału i okręgu. Sąd Najwyższy podkreślił, że z uzasadnienia nie wynika, dlaczego wybrany został M. W., chociaż A. S.-C. była lepszą kandydatką w obu wskazanych przez Radę kryteriach wyboru (opinie kwalifikacyjne i staż zawodowy). Doprowadziło to do wniosku o zasadności zarzutu naruszenia art. 42 ust. 1 u.KRS.

II.3. Uchwałą nr [...] z 11 marca 2021 r., podjętą w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy w uchyłonym zakresie, KRS przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie M. W. do pełnienia urzędu na jedno spośród dwudziestu dwóch stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K. i nie przedstawiła takiego wniosku w odniesieniu do A. S.-C.

W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wskazano, że w celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady Przewodniczący Rady wyznaczył Zespół, zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz o sprawach indywidualnych przekazanych Zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Minister Sprawiedliwości nie przedstawił opinii w trybie art. 31 ust. 2b u.KRS.

Rada uwzględniła wniosek Zespołu o zwrócenie się o uzupełnienie materiałów w zakresie nowych ocen kwalifikacji kandydatów za okres od 1 listopada 2018 r. oraz o wyznaczenie nowych sędziów wizytatorów. Na posiedzeniu w dniu 8 marca 2021 r. Zespół wysłuchał oboje kandydatów, a następnie postanowił rekomendować Radzie kandydaturę A. S.-C. (2 głosy „za”, 0 głosów „przeciw”, jeden głos „wstrzymujący się”) i nie rekomendować kandydatury M. W. (1 głos „za”, 0 głosów „przeciw”, 2 głosy „wstrzymujące się”).

W trakcie posiedzenia KRS w dniu 11 marca 2021 r. na A. S.-C. oddano 9 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” i 7 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów. M. W. uzyskał 11 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” i 6 głosów „wstrzymujących się”, co również stanowi bezwzględną większość głosów. Rada, powołując się na § 12 ust. 2 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa stanowiącego załącznik do uchwały nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. 2019, poz. 192 ze zm., dalej: Regulamin KRS), za wybranego do przedstawienia z wnioskiem o powołanie uznała M. W., uzasadniając to faktem uzyskania przez tego kandydata największej liczby głosów „za”.

Uzasadniając treść podjętej uchwały KRS stwierdziła, że kandydaci spełniają ustawowe przesłanki wymagane do powołania na stanowisko sędziego sądu okręgowego. Wskazała też, że wzięła pod uwagę powołany wyżej wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2020 r. (I NO 156/20). Przedstawiła sylwetki zawodowe obojga kandydatów oraz oceny kwalifikacji sporządzone za okres od 1 listopada 2018 r.

W przypadku M. W. ocena sporządzona została przez sędziego Sądu Okręgowego w K. A. C.-W.. W treści oceny wskazano, że kandydat spełnia wymagania formalne, uprawniające do ubiegania się o stanowisko sędziego sądu okręgowego, oraz osiąga bardzo dobre wyniki liczbowe. Ze względu na poważne uchybienia skutkujące znaczną liczbą zmienionych lub uchylonych orzeczeń, kandydatura M. W. została jednak oceniona negatywnie.

Ocena kwalifikacji A. S.-C. została sporządzona przez sędziego Sądu Okręgowego w K. E. B.-S.. Praca kandydatki została oceniona celująco, a w treści

opinii zawarto liczne pozytywne uwagi dotyczące poszczególnych aspektów tej pracy.

Wskazując kryteria wzięte pod uwagę przy ocenie obojga kandydatów Rada stwierdziła, że kierowała się oceną kwalifikacyjną oraz doświadczeniem zawodowym kandydatów. Rada przyjęła, że co prawda kwalifikacje M. W. zostały negatywnie ocenione przez sędzię opiniującą w sporządzonej ocenie, jednak uwzględniając uwagi złożone do oceny kwalifikacji i wyjaśnienia złożone 8 marca 2021 r., Rada doszła do przekonania, że kandydat ma wysokie kwalifikacje, odpowiadające osobie ubiegającej się o stanowisko sędziego w sądzie okręgowym, a tym samym wnioski poczynione przez sędzię opiniującą A. C.-W. nie odzwierciedlają stanu faktycznego. Wśród okoliczności na rzecz wyboru M. W. Rada wymieniła również: orzekanie w ramach delegacji w XVII Wydziale Cywilnym Rodzinnym Sądu Okręgowego w K., wysoki poziom merytoryczny orzecznictwa, powołanie na stanowisko komisarza wyborczego, podnoszenie kwalifikacji w ramach studiów podyplomowych i szkoleń zawodowych oraz pracę naukowo-badawczą.

Rada doszła do wniosku, że co prawda kwalifikacje A. S.-C. zostały ocenione celująco przez sędzię opiniującą w dokonanej ocenie, jednakże uwzględniając zgromadzony w sprawie materiał oraz wyjaśnienia złożone 8 marca 2021 r. jej kwalifikacje należy ocenić nieznacznie niżej niż w przypadku M. W.. KRS wskazała, że kandydatka nie orzeka już w ramach delegacji do sądu okręgowego w K. i nie prowadzi pracy naukowo-badawczej oraz w mniejszym zakresie podnosi kwalifikacje w ramach studiów podyplomowych i szkoleń zawodowych.

Rada stwierdziła również, że uwzględniła poparcie, którego Kolegium Sądu Apelacyjnego w K. udzieliło kandydatce, nie udzielając go kandydatowi. Zdaniem KRS kryterium to nie odzwierciedla jednak stanu faktycznego z uwagi na zmiany, jakie zaszły w pracy zawodowej kandydatów, ich kwalifikacjach i poziomie orzecznictwa.

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

III.1. Granice rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy z odwołania od uchwały KRS w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisko sędziowskie wyznacza art. 44 ust. 3 u.KRS, zgodnie z którym do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, za wyjątkiem art. 87¹ k.p.c. Dlatego też stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie w granicach zaskarżenia i w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod uwagę tylko nieważność postępowania.

Według art. 44 ust. 1 u.KRS podstawą odwołania od uchwały KRS może być wyłącznie sprzeczność uchwały z prawem. Sąd Najwyższy nie ma zatem kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydatów na stanowisko sędziowskie, ani decydowania o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu sędziego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 20 października 2009 r., III KRS 13/09; z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/11; z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 10/12; z 12 lutego 2014 r., III KRS 1/14; z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 173/13; z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 172/13, z 15 maja 2013 r., III KRS 197/13). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że sprawowana przezeń kontrola obejmuje w szczególności ocenę, czy KRS w odniesieniu do wszystkich uczestników procedury nominacyjnej zastosowała przejrzyste, jednolite i sprawiedliwe kryteria selekcyjne (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 6 października 2015 r., III KRS 50/15; z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; z 9 maja 2019 r., I NO 35/19; z 10 października 2019 r., I NO 142/19; z 27 maja 2020 r., I NO 41/19). Wymaganie to wynika z obowiązku stosowania art. 60 w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. Ocena prawidłowości działania KRS sprowadza się w tym zakresie do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Nie chodzi tu zatem o ocenę kwalifikacji czy wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania, ale formalny aspekt dostępu do służby (wyrok Sądu Najwyższego z 27 maja 2020 r., I NO 41/19).

III.2. Stosownie do art. 37 ust. 1 u.KRS jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, Rada rozpatruje i ocenia wszystkie zgłoszone kandydatury łącznie. W orzecznictwie przyjmuje się, że dokonując oceny poszczególnych kandydatów oraz wyboru tych, którzy zostaną przedstawieni z wnioskiem o powołanie, Rada ma obowiązek kierować się oceną kwalifikacji kandydatów, uwzględniając ich doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia. Katalog ten nie ma charakteru wyczerpującego, nie stanowi również hierarchii kryteriów, a Rada sama decyduje, które kryteria w danym postępowaniu nominacyjnym uzna za kluczowe. Do kompetencji Rady należy zarówno dobór kryteriów oceny, jak również znaczenie przywiązywanie do poszczególnych kryteriów przy ocenie kandydatów (wyroki Sądu Najwyższego: z 5 września 2013 r., III KRS 210/13; z 24 marca 2021 r., I NKRS 26/21). Jednakże kryteria mają być stosowane te same i tak samo wobec wszystkich kandydatów.

III.3. W orzecznictwie wskazuje się, że Rada ma znaczną swobodę oceny kandydatów ubiegających się o pełnienie urzędu na stanowiskach sędziowskich (wyrok Sądu Najwyższego z 9 marca 2021 r., I NKRS 3/21). Do kompetencji Sądu Najwyższego należy jednak ustalenie, czy przy dokonywaniu tej oceny Rada nie przekroczyła granic uznania (wyroki Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12; z 7 listopada 2016 r., III KRS 27/16; z 17 czerwca 2020 r., I NO 155/19; z 1 lipca 2020 r., I NO 156/10; z 19 stycznia 2021 r., I NKRS 8/21; z 9 marca 2021 r., I NKRS 3/21; z 13 marca 2021 r., I NKRS 13/21; z 26 maja 2021 r., I NKRS 41/21). Rada wskazane przez siebie kryteria winna zastosować, a nie pozorować ich stosowanie. Przyjmuje się również, że swoboda wyboru kandydatów, którzy zostaną przedstawieni Prezydentowi RP, nie jest nieograniczona, a wyboru kandydatów nie można odrywać od ustawowych przesłanek czy zgromadzonej w sprawie dokumentacji (wyroki Sądu Najwyższego: z 3 czerwca 2019 r., I NO 36/19; z 1 lipca 2020 r., I NO 17/20).

III.4. Według art. 33 ust. 1 u.KRS w sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. W orzecznictwie wskazuje się, że Rada nie może pominąć istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień, czy innych zebranych dowodów, ani dokonać ustaleń sprzecznych z tym materiałem, zaś samo rozstrzygnięcie powinno być wynikiem wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy w sposób, który nie był dowolny (wyroki Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2012 r., III KRS 11/12; z 22 maja 2012 r., III KRS 14/12, z 15 lutego 2019 r., I NO 14/19; z 20 listopada 2019 r., I NO 19/19; z 2 lutego 2021 r., I NKRS 10/21; z 16 czerwca 2021 r., I NKRS 54/21).

III.5. Zgodnie z art. 42 ust. 1 u.KRS uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia. Powołany przepis nie określa wprost wymaganej treści uzasadnienia uchwał nominacyjnych KRS. Nie powinno jednak ulegać wątpliwości, że ustawodawca nie przyzwala przez to Radzie na arbitralność. Swoboda wyboru kandydatów, którzy zostaną przedstawieni Prezydentowi RP, nie jest nieograniczona, a wyboru kandydatów nie można odrywać od ustawowych przesłanek czy zgromadzonej w sprawie dokumentacji (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 3 czerwca 2019 r., I NO 36/19; z 1 lipca 2020 r., I NO 17/20).

III.6. W orzecznictwie przyjmuje się, że Rada w związku z prowadzonym postępowaniem konkursowym ma możliwość: 1) nierekomendowania żadnego z kandydatów, 2) rekomendowania kandydatów na część wolnych stanowisk, 3) rekomendowania kandydatów w liczbie odpowiadającej liczbie wolnych stanowisk, 4) rekomendowania kandydatów w liczbie przekraczającej liczbę wolnych stanowisk (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z 11 marca 2014 r., III KRS 3/14; z 7 marca 2019 r., I NO 1/19; z 27 marca 2019 r., I NO 5/19). Według art. 21 ust. 2 u.KRS Rada podejmuje uchwały większością głosów. Brzmienie powołanego przepisu nie pozostawia wątpliwości, że uchwała o przedstawieniu Prezydentowi RP przez KRS kandydata na stanowisko sędziowskie zostaje podjęta

w przypadku uzyskania przez tego kandydata bezwzględnej większości głosów. Jednocześnie w ustawie brak jest przepisów, które uzasadniałyby nieprzedstawienie Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie kandydata, który uzyskał wymaganą, bezwzględną większość głosów. Prowadzi to do konkluzji, że w razie uzyskania bezwzględnej większości głosów przez większą liczbę kandydatów niż liczba wolnych stanowisk sędziowskich, każdy z tych kandydatów powinien zostać przedstawiony z wnioskiem o powołanie. Dotyczący tego zagadnienia zarzut Skarżącej nie mógł jednak zostać uwzględniony. Według art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c., stosowanego na podstawie odesłania zawartego w art. 44 ust. 3 u.KRS, Skarżący ma obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych, tj. wskazania naruszonych przepisów prawa i postaci tego naruszenia, a także uzasadnienia podstaw kasacyjnych przez wyjaśnienie, na czym naruszenie to – zdaniem skarżącego – polegało i jaki mogło mieć wpływ na wynik sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 22 sierpnia 2000 r., IV CKN 1181/00; z 29 stycznia 2016 r., IV CSK 525/15; z 12 czerwca 2020 r., I CSK 799/19).

Skarżąca co prawda zarzuciła bezpodstawne przyjęcie, że KRS może przedstawić Prezydentowi RP wnioski tylko tylu kandydatów, ile jest wolnych miejsc sędziowskich, jednak jako naruszony w ten sposób przepis powołała wyłącznie art. 45 ust. 1 Konstytucji. Przepis ten, wyrażający konstytucyjne prawo do sądu, nie reguluje kwestii objętej rozważanym zarzutem i w związku z tym nie mógł zostać naruszony przez nieprzedstawienie Skarżącej z wnioskiem o powołanie. Z tego powodu powołany zarzut nie mógł zatem zostać uwzględniony.

III.7. Z powyższych względów nie zasługują również na uwzględnienie zarzuty dotyczące błędnej wykładni przepisów prawa materialnego oraz nieuwzględnienia wykładni prawa dokonanej przez Sąd Najwyższy w wyroku z 1 lipca 2020 r. (I NO 156/19). Skarżąca nie przytoczyła bowiem treści zastosowanych przez Radę norm, mających być rezultatem błędnej wykładni. Nie zmienia to faktu, że KRS jest związana wykładnią Sądu Najwyższego dokonaną w sprawie ponownie rozpatrywanej po uchyleniu uchwały Rady.

III.8. W ocenie Sądu Najwyższego podzielić należy natomiast argumentację Skarżącej, zgodnie z którą Skarżąca i M. W. powinni być oceniani na podstawie kryteriów jednakowych dla wszystkich kandydatów biorących udział w konkursie na dwadzieścia dwa wolne stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 274. Nie można bowiem przyjąć, że w sytuacji, w której Rada ponownie rozpatruje kandydaturę na urząd sędziego, a w ramach konkursu wskazani zostali już prawomocnie kandydaci na pozostałe stanowiska, kolejna uchwała stanowi odrębne rozstrzygnięcie sztucznie wyodrębnionego konkursu na jedno pozostałe wolne stanowisko sędziego. Prowadziłoby to do przypisania Radzie kompetencji do samodzielnego kreowania kolejnych konkursów na stanowiska sędziowskie, w sprzeczności z wyznaczonym ustawowo zakresem kompetencji tego organu (wyrok z 23 czerwca 2021 r., I NKRS 33/21). Rada ma obowiązek zastosowania jednakowych kryteriów w odniesieniu do wszystkich kandydatów, również tych, których kandydatury rozpatrywane są ponownie, w następstwie częściowego uchylecia uchwały przez Sąd Najwyższy.

Powyższe ustalenia nie stanowią jednak podstawy do uznania zasadności zarzutu Skarżącej, zgodnie z którym Rada naruszyła przepisy postępowania żądając dodatkowych ocen kwalifikacyjnych Skarżącej i M. W.. Oceny kwalifikacyjne były bowiem brane pod uwagę jako kryterium oceny kandydatów również w pierwotnym konkursie na dwadzieścia dwa wolne stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K., rozstrzygniętym uchwałą Rady nr [...] z dnia 7 maja 2019 r. Zażądanie dodatkowych ocen kwalifikacji nie świadczy zatem o przyjęciu odmiennych kryteriów oceny, ale służy ustaleniu faktów odpowiadających zastosowanym kryteriom.

Zestawienie kryteriów oceny wskazywanych w uzasadnieniu uchwały nr [...] oraz w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały nie pozwala na wniosek jakoby kryteria te były odmiennie. W obu uzasadnieniach Rada odwoływała się do oceny kwalifikacji i doświadczenia zawodowego kandydatów, ale także aktywności naukowej, podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz pełnienia funkcji i delegacji do innych sądów. Zarzut Skarżącej w tym zakresie należy zatem uznać za nietrafny.

III.9. Według treści uzasadnienia zaskarżonej uchwały (s. 9) przy podejmowaniu decyzji Rada kierowała się oceną kwalifikacyjną oraz doświadczeniem zawodowym kandydatów. Podkreślenia wymaga, że w przedmiotowym postępowaniu ocena kwalifikacji każdego z kandydatów została sporządzona więcej niż jednokrotnie. Z uzasadnienia uchwały natomiast wynika, że Rada przy ocenie kandydatów wzięła pod uwagę wyłącznie oceny kwalifikacji za okres od 1 listopada 2018 r., którą w odniesieniu do M. W. sporządziła SSO A. C.-W., a w odniesieniu do Skarżącej SSO E. B.-S.. Dokumentacja sprawy zawiera również wcześniejsze oceny kwalifikacji, jednak z uzasadnienia uchwały nie wynika, aby zostały one wzięte przez Radę pod uwagę (oceny kwalifikacji M. W. - sporządzona przez SSO M.R. 31 października 2018 r. i sporządzona przez SSO M. K.-M. 30 sierpnia 2018 r.; ocena kwalifikacji A. S.-C. z 30 sierpnia 2018 r.). Ich pominięcie przy dokonywaniu oceny kandydatów świadczy o dokonaniu ustaleń faktycznych bez uwzględnienia całości materiału dowodowego.

W odniesieniu do negatywnej oceny kwalifikacji M. W. Rada przyjęła, że wnioski poczynione przez sędzię opiniującą nie odzwierciedlają stanu faktycznego (s. 9 uzasadnienia uchwały). Stwierdzenie to nie zostało jednak należycie uzasadnione. Z treści oceny kwalifikacji wynika, że podstawą negatywnej oceny były wyniki kandydata w zakresie stabilności orzecznictwa oraz wagi stwierdzonych uchybień. Nie przytoczono jednak okoliczności, które podważyłyby trafność ustaleń dokonanych w ramach oceny kwalifikacji. W szczególności Rada nie wskazała, że stabilność orzecznictwa kandydata była wyższa, a uchybienia mniej poważne, niż wynika z treści oceny kwalifikacji. Rada nie przytoczyła również okoliczności, które mogłyby usprawiedliwiać wspomniane uchybienia w orzecznictwie kandydata. Z powyższych względów stwierdzenie o niezasadności negatywnej oceny kwalifikacji M. W. należy uznać za dowolne i nie mające oparcia w zgromadzonym materiale.

Należy zauważyć, że ocena kwalifikacji sporządzona za okres od 1 listopada 2018 r. w przypadku M. W. jest negatywna, a w przypadku Skarżącej – celująca. Pozostaje to w sprzeczności z powyższym stwierdzeniem Rady o zmianach, które nastąpiły po wydaniu wspomnianej opinii Kolegium.

W sprzeczności z treścią ocen kwalifikacji pozostaje również sformułowany przez Radę wniosek o wysokim poziomie merytorycznym orzecznictwa M. W. (s. 9

uzasadnienia uchwały). Uchybienia skutkujące uchyleniem albo zmianą orzeczeń wydanych przez kandydata zostały w treści tej oceny uznane za poważne (s. 7 uzasadnienia uchwały). Jednocześnie Rada nie wskazała innych dowodów, które dotyczyłyby poziomu orzecznictwa kandydata i mogłyby świadczyć, że reprezentuje ono wysoki poziom. Również w tym zakresie ustalenia dokonane przez KRS należy ocenić jako dowolne.

Podobnie ocenić należy uznanie opinii Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...] za kryterium nieodzwierciedlające obecnego stanu faktycznego z uwagi na zmiany jakie zaszły w pracy zawodowej kandydatów, ich kwalifikacjach i poziomie orzecznictwa od podjęcia tej uchwały. Stwierdzenie to nie zostało poparte przytoczeniem okoliczności mających świadczyć o takich zmianach.

Zauważyć trzeba, że w uzasadnieniu uchwały składu 7 sędziów SN z 8 stycznia 2020 r., I NOZP 3/19, która ma moc zasady prawnej, Sąd Najwyższy wskazał, że „wpływ braku niezależności KRS na treść uchwały wynikać może, w szczególności, z całkowitego pominięcia opinii właściwych zgromadzeń, kolegiów oraz wizytatorów, o których mowa w art. 35 ust. 2 u.KRS”.

III.10. Treść podjętej przez Radę uchwały nie odpowiada też stanowisku Zespołu, który 8 marca 2021 r. bezwzględną większością głosów postanowił rekomendować Radzie przedstawienie Skarżącej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu sędziego. W orzecznictwie wskazuje się, że rekomendacja Zespołu powołanego w celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu KRS nie ma charakteru wiążącego. To Rada, a nie Zespół rekomenduje Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydata na urząd sędziego (m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z 26 maja 2021 r., I NKRS 41/21; z 12 maja 2021 r., I NKRS 52/21; z 23 czerwca 2021 r., I NKRS 56/21). Wskazuje się jednak również, że podejmując uchwałę o treści innej niż wynikająca ze stanowiska Zespołu Rada powinna odnieść się w sposób należyty do przedłożonej jej listy kandydatów rekomendowanych, wskazując w uzasadnieniu merytoryczne przesłanki swojej decyzji (wyrok Sądu Najwyższego z 16 czerwca 2021 r. I NKRS 54/21). W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały nie wyjaśniono przyczyn odstąpienia przez Radę od stanowiska Zespołu.

III.11. Przedstawione wyżej uchybienia dotyczące ustalenia stanu faktycznego oraz uzasadnienia zaskarżonej uchwały przy istniejących różnicach w treści ocen kwalifikacyjnych obojga kandydatów sprawiły, że zaskarżoną uchwałę należało uznać za podjętą z naruszeniem art. 33 ust. 1 i art. 42 ust. 1 u.KRS oraz art. 60 w zw. z art. 32 Konstytucji RP. Zdaniem Sądu Najwyższego treść uzasadnienia podjętej uchwały, wobec istotnych różnic między kwalifikacjami kandydatów, stwierdzonych w ocenach kwalifikacji, nie pozwalają na ustalenie, że rekomendowanie M. W. zamiast A. S.-C. do pełnienia urzędu na stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K. jest rozstrzygnięciem opartym na prawidłowych ustaleniach faktycznych i uzasadnionym w sposób świadczący o zastosowaniu przejrzystych, jednolitych i sprawiedliwych kryteriów selekcyjnych.

III.12. Odnosząc się do alternatywnego wniosku Skarżącej, Sąd Najwyższy podkreśla, że nie może on wkraczać w kompetencje zastrzeżone konstytucyjnie dla Krajowej Rady Sądownictwa poprzez zmianę treści zaskarżonej uchwały.

III.13. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.

a.s.